

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Мірошніченко Т. М.



« _____ » серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

рівень вищої освіти другий (магістерський)
галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
освітня програма «Міжнародний туристичний бізнес»
види дисциплін обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол №19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат філософських наук, доцент кафедри політології
Олександр АВКСЕНТЬЄВ

Програму схвалено на засіданні кафедри політології

Протокол від «___» серпня 2024 року №___

Завідувач кафедри політології

_____ Олександр ФІСУН
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

_____ Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року №16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу
Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. директора ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПІЩЕВЬСЬКИЙ



Робоча програма навчальної дисципліни
ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

освітня програма «Міжнародний туристичний бізнес»

види дисциплін обов'язкова

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«17» вересня 2024 року, протокол №2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат філософських наук, доцент кафедри політології Олександр
АВКСЕНТЬЄВ

Програму схвалено на засіданні кафедри політології


Протокол від «19» серпня 2024 року № 14

Завідувач кафедри політології


_____ Олександр ФІСУН
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за
другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти


_____ Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від 17 вересня 2024 року, № 1

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу»


_____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний туристичний бізнес» підготовки магістра за спеціальністю 242 Туризм і рекреація.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладення навчальної дисципліни полягає в формуванні у студентів розуміння сутності глобальних проблем, їх причин та можливих шляхів вирішення.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Глобальні проблеми сучасності»

є:

- формування наступних загальних компетентностей

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

- формування наступних спеціальних (фахових, предметних) компетентностей

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
14 год.	6 год.
Семінарські заняття	
12 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
64 год.	84 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання.

Програмні результати навчання:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та

процедур у сфері туризму і рекреації.

Вивчення дисципліни "Глобальні проблеми сучасності" сприяє формуванню у студентів наступних soft skills:

Критичне мислення:

- Аналіз причин та наслідків глобальних проблем
- Оцінка позитивних та негативних аспектів сучасних явищ
- Визначення шляхів подолання глобальних проблем

Комунікативні навички

- Участь у дискусіях, що стимулює аналіз інформації та розвиток аргументації
- Підготовка та представлення презентацій, що розвиває комунікативні

навички

Командна робота:

- Виконання групових проектів, що дозволяє вивчати проблеми з різних перспектив та розвивати командні навички

Дослідницькі навички

- Пошук та критичний аналіз інформації з різних джерел
- Використання дослідницьких методів для визначення причинно-наслідкових

зв'язків

Системне мислення:

- Інтеграція знань з різних дисциплін для комплексного вивчення глобальних проблем
- Розуміння взаємозв'язків між економічними, соціальними та екологічними аспектами глобалізації

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади глобалістики

Тема 1. Гуманістична традиція та дослідження планетарних загальнолюдських проблем.

Глобальні процеси та еволюція предмету політичної науки. Інтеграція наук і проблема загальнонаукового синтезу у контексті дослідження глобальних проблем. Глобалістика як система наукових знань, її основні рівні, напрямки та специфіка.

Гуманізм як система поглядів, що історично змінюється. Науковий, соціальний і гуманістичний аспекти дослідження глобальних проблем. Ідеї планеризму, пангуманізму, світової солідарності, якості життя та їхнє місце у системі поглядів неогуманізму.

Сучасні концепції глобальної еволюції Землі та виникнення біосфери. Біосфера як система та її еволюція. Перехід біосфери у ноосферу. Біосферно - ноосферна теорія В.І. Вернадського. Феномен людини і концепція ноосфери П. Тейяра де Шардена. Соціально-філософські проблеми коеволюції людини і природи.

Тема 2. Загальна характеристика глобальних проблем сучасності. Роль туризм в їх подоланні.

Причини, сутність та критерії визначення глобальних проблем. Змістовна диференціація понять: глобальні проблеми людства, глобальні проблеми цивілізації, глобальні проблеми сучасності, глобальні проблеми НТР, універсальні проблеми. Поняття суб'єкта глобальних проблем. Види глобальних проблем. Сучасні інтерпретації витоків загострення глобальних проблем, їхня динаміка та класифікація. Загальна характеристика інтерсоціальних, природно-соціальних і антропо-соціальних груп глобальних проблем.

Глобальні проблеми і процеси глобалізації. Визначення та сутність глобалізації. Прояви глобалізації у політиці, економіці, культурі. Мультикультуралізм, глокалізація та нові культурні ідентичності. Глобальне моделювання як один із методів пізнання глобальних явищ. Римський клуб як ініціатор глобального моделювання.

Моделі глобального простору У. Бека та Г. Терборна. Концепції глобалізації Дж.Ю. Стігліца, Е. Гідденса та Л. Склера. «Гіберглобалізм» Ф. Фукуями. Теорія «зіткнення цивілізацій» С. Гантінгтона. Трансформаційна теорія глобалізації (Дж. Розенау, Д. Хелд, А.

Мак-Гру). Культура та глобалізація у Р. Робертсона.

Особливості кризи гегемонії та варіанти подальшої еволюції сучасної капіталістичної світ-економіки. Роль туризму у мінімізації наслідків глобальних екологічних проблем. Значення туризму як інструменту культурної дипломатії. Міжнародний туризм та глобалізація. Роль туризму в подоланні культурних бар'єрів та сприянні міжкультурному порозумінню. Нові форми туризму (віртуальний туризм, волонтерський туризм тощо) у подоланні сучасних глобальних проблем людства

Розділ 2. Інтерсоціальні проблеми розвитку сучасного світу.

Тема 3. Геополітичні проблеми людства.

Глобальний політичний процес: суб'єкт і структура. Всесвітні політичні інститути, нерівність розвитку і поліцентризм. Роль ТНК у світовій політиці. Роль «тіньової» економіки та політики у планетарній динаміці.

Національна держава на зламі тисячоліть. Значення глобальних перетворень для майбутнього національних держав. Криза державного суверенітету та проблема держав, що не склалися. Міжетнічні конфлікти та міграційні процеси у світі.

Політичне управління як глобальна проблема. Еволюція доктрин управління суспільством: від автократії до прямої демократії. Проблема неопатримоніалізму. Індустріальне і постіндустріальне суспільство, інформаційний етап розвитку світу. Стратегічне управління: історія, теорія, порівняльний аналіз.

Тема 4. Глобальний політичний процес і запобігання планетарній військовій катастрофі.

Протиріччя глобального політичного процесу та політика планетарної безпеки. Витоки війн. Природа і особливості сучасного мілітаризму. Гонка озброєнь в ієрархії глобальних проблем. Світова торгівля зброєю і політика роззброєння. Розвиток новітніх засобів озброєної боротьби і загроза біосферної воєнної катастрофи. Планетарні наслідки ядерного конфлікту; політичні аспекти запобігання ядерної та іншої планетарної катастрофи. Механізм регулювання світопорядку, його радикальні трансформації у 1990-ті роки 20-го століття та сьогодні.

Проблеми війни у сучасних умовах. Загроза III-ї світової війни. «Гібридні війни» як новий різновид війни. Російська збройна агресія проти України з 2014 року. Повномасштабне російське вторгнення в Україну 2022 року. Україна у великій війні: героїчний спротив, міжнародна підтримка. «Гібридні війни» в сучасному світі.

Тероризм: поняття, витоки, різновиди. Основні характеристики міжнародного тероризму на сучасному етапі. Росія як держава – терорист. Аль-Каїда та ІДІЛ («Ісламський халіфат»). Шляхи вирішення проблеми.

Сучасні геополітичні реалії та основні підходи до майбутнього світового порядку. Міжнародні організації і стратегія стійкого розвитку цивілізації. Україна в системі геополітичних координат. Криза міжнародної системи і міжнародний порядок. Співвідношення понять «міжнародний порядок» та «світовий порядок». Еволюція глобальної міжнародної, міждержавної системи. Загострення глобальних проблем та необхідність нового бачення світу.

Тема 5. Ресурси Землі і політичні аспекти глобальної енергетичної, сировинної та продовольчої проблеми.

Екологічна безпека як імператив політичного розвитку. Природа екологічної кризи, наслідки, екологічна безпека, світовий досвід екополітики. Багатовекторність проблем подолання відсталості країн, що розвиваються. Сучасні інтерпретації наздоганяючого розвитку альтернативних моделей та неоднорідності країн, що розвиваються. Бідність як світова проблема. Зв'язок проблеми відсталості з іншими глобальними проблемами.

Політика консервації відсталості як фактор дезінтеграції глобальної системи. Багатоваріантність розвитку і політика глобальної безпеки. Основні підходи до трактування «залежності». Концепція багатополярності щодо країн третього світу.

Ресурсне підґрунтя низки регіональних і міжнародних конфліктів. Проблема

наднаціонального регулювання використання ресурсів планети як загальнолюдського здобутку. Природа продовольчої кризи у країнах, що розвиваються, її соціальний зміст та політичні наслідки. Загострення продовольчої кризи внаслідок російської агресії проти України. Масовий пауперизм і проблема ліквідації голоду. Поняття глобальної продовольчої безпеки. НТП у виробництві продовольства: перспективи, виклики (хімія, біотехнології та забезпечення людства їжею).

Світовий океан і збалансованість життя. Міжнародне співробітництво у вирішенні проблем світового океану та засвоєння Арктики і Антарктики. Космос і проблема відкритості космічного простору.

Розділ 3. Антропосоціальні глобальні проблеми сучасності

Тема 6. Соціальна нерівність як глобальна проблема: економічний, гендерний, расово-етнічний та релігійний виміри.

«Світові розколи» та «зіткнення цивілізацій». Дискримінація та «пастки толерантності». Радикалізм, екстремізм. Ціннісна криза. Клерикалізація та архаїзація суспільної свідомості.

Етноси між глобалізацією та автентичністю. Феномен етносу у постіндустріальному суспільстві. Етнічні міграції: міфи і реалії. Ефект чайна-тауну. Етнічне у постмодерній культурі.

Проблеми міжконфесійних взаємин та небезпека релігійних конфліктів у сучасному світі. Глобальна демографічна проблема людства та шляхи її розв'язання. Демографічна криза в сучасній Україні. Здоров'я людини у політиці планетарної безпеки.

Тема 7. Проблема людини та політичні аспекти становлення глобального інформаційного середовища.

Глобальні проблеми з точки зору філософської антропології. Поняття «глобальної інформаційної революції». Проблеми адаптації людини до глобального середовища, що стрімко змінюється. Людський вимір глобального загальнокультурного процесу. Інформмонополізм, медіакратія, політичне маніпулювання. Інформаційні війни. Зростання ролі ЗМІ та ЗМК у політиці в умовах глобалізації.

Особистість і суспільство. Нова система цінностей. Оновлений гуманізм. Всесвітнє телебачення, відеоіндустрія та комунікаційні ТНК. Проблема людської безпеки та державний суверенітет. Загрози у глобальному вимірі, що стоять перед Україною, напрями розв'язання цих проблем.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади глобалістики												
Тема 1. Гуманістична традиція та дослідження планетарних загальнолюдських проблем	12	2	2			8	11	1				10
Тема 2. Загальна характеристика глобальних проблем сучасності. Роль туризм в їх подоланні.	16	2	2			12	13	1				12
Разом за розділом 1	28	4	4			20	24	2				22
Розділ 2. Інтерсоціальні проблеми розвитку сучасного світу												

Тема 3. Геополітичні проблеми людства.	12	2	2			8	13	1				12
Тема 4. Глобальний політичний процес і запобігання планетарній військовій катастрофі.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 5. Ресурси Землі і політичні аспекти глобальної енергетичної, сировинної та продовольчої проблеми.	12	2	2			8	11	1				10
Разом за розділом 2	36	6	6			24	35	3				32
Розділ 3. Антропосоціальні глобальні проблеми сучасності												
Тема 6. Соціальна нерівність як глобальна проблема: економічний, гендерний, расово-етнічний та релігійний виміри.	13	2	1			10	17					17
Тема 7. Проблема людини та політичні аспекти становлення глобального інформаційного середовища	13	2	1			10	14	1				13
Разом за розділом 3	26	4	2			20	31	1				30
Усього годин	90	14	12			64	90	6				84

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Гуманістична традиція та дослідження планетарних загально-людських проблем	2
2	Загальна характеристика глобальних проблем сучасності. Роль туризм в їх подоланні.	2
3	Геополітичні проблеми людства.	2
4	Глобальний політичний процес і запобігання планетарній військовій катастрофі	2
5	Ресурси Землі і політичні аспекти глобальної енергетичної, сировинної та продовольчої проблеми.	2
6	Соціальна нерівність як глобальна проблема: економічний, гендерний, расово-етнічний та релігійний виміри	1
7	Проблема людини та політичні аспекти становлення глобального інформаційного середовища	1
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Проаналізувати виникнення гуманістичної традиції та дослідження планетарних загальнолюдських проблем	8	10
2	За допомогою рекомендованої літератури дати загальну характеристику глобальних проблем сучасності. Визначити можливі вектори впливу туризму на вирішення глобальних проблем	12	12
3	Обґрунтувати головні геополітичні проблеми людства	8	12
4	Звернувшись до літературних джерел, з'ясувати, у чому полягає глобальний політичний процес і які можливі шляхи запобігання планетарній військовій катастрофі	8	10
5	Розглянути питання про ресурси Землі і політичні аспекти глобальної енергетичної, сировинної та продовольчої проблеми	8	10
6	Розглянути питання соціальної нерівності як глобальної проблеми крізь призму економічного, гендерного, расово-етнічного та релігійного вимірів.	10	17
7	Охарактеризувати проблему людини та політичні аспекти становлення глобального інформаційного середовища	10	13
	Усього годин	64	84

6. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Методи навчання в дисципліні «Глобальні проблеми сучасності» включають різноманітні підходи, що сприяють глибшому розумінню теми та розвитку критичного мислення у студентів. Основні методи навчання: Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка презентацій за заданою проблематикою, виконання в командах проблемно-орієнтованого завдання, аналітичного завдання

Як альтернатива виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій;

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях (в обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

- 8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та семінарських занять (групова дискусія);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань в ході самостійної роботи студентів;

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та інші задачі;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;

- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати проблемні завдання із розподілом ролей в командах.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. На семінарському занятті студент може отримати від 1 до 10 балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
10	10	5	10	5	10	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Вид завдання, що оцінюється	Система оцінювання знань, бали	Критерії оцінки

Оцінювання знань семінарських занять (письмова або усна відповідь)	від 1.0 до 10.0	10.0 (Т1,Т2, Т4,Т6,Т7) 5.0 (Т3, Т5)	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
		4.0- 3.0	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок
		2.0- 1.0	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення

Максимально студент може отримати 60 балів.

Основними критеріями оцінювання поточної успішності студентів є самостійна робота з вивчення основних проблем, виступи на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення залікової роботи. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Методом підсумкового контролю є написання письмової залікової роботи. Структура залікової роботи:

- творче питання – 20 балів;
- тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2,0 бали).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1– 49	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Арбеніна В.Л. Етносоціологія. Навч. посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 316 с.
2. Арутюнов В.Х., Свінцицький В.М. Філософія глобальних проблем сучасності : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К. : КНЕУ, 2003. 90 с.
3. Бондаренко В. Міжконфесійний конфлікт в Україні: витоки, стан і шляхи подолання // Людина і світ. 1991. №3. С. 2-10.
4. Габермас Ю. Постметафізичне мислення; пер. з нім В.М. Купліна. К. : Дух і Літера, 2011. 280 с.
5. Гаврилишин Б. Дороговказ в майбутнє. До ефективних суспільств. Доповідь Римському клубові; пер. з англ. – К. : Основи, 1993. – 235 с.
6. Гантігтон С. Зіткнення цивілізації? // Філософ. і соціолог. думка. 1996. № 1-2. С. 11–24.
7. Гіденс Е. Нестримний світ. Як глобалізація перетворює наше життя; пер. з англ. Н. Поліщук.

- К. : Альтерпрес, 2004. – 100 с.
8. Голиков А.П. та ін. Вступ до економічної і соціальної географії: Підручник / А.П. Голиков, Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко. – К.: Либідь, 1996. – С.302-304.
 9. Експерти про нетрадиційні релігії і міжрелігійні конфлікти // Людина і світ. 1999. № 6. С. 28.
 10. Європейська та українська культура в нарисах : навчальний посібник / за ред. І.З. Цехмістро, В.І. Штанько, В.С. Старовойт, В.М. Леонтєвої. К. : Центр навч. літ-ри, 2003. 320 с.
 11. Жижек С. Дражливий суб'єкт: відсутній центр політичної онтології; пер. з англ. Р.Й. Димерець. К. : ППС, 2008. 510 с.
 12. Конспект лекцій з дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» для студентів усіх спеціальностей / Упоряд. Т.Г.Комарова, Л.А. Тіхонова. – Харків: ХНУРЕ, 2019. 84 с.
 13. Ліотар Ж.Ф. Ситуація постмодерну // Філософська і соціологічна думка. 1995. № 5-6. С. 16-42.
 14. Новиченко М. Міжконфесійні конфлікти // Людина і світ. 1995. № 9. С. 17-18.
 15. Рікер П. Сам як інший; пер. з фр. К. : Дух і Літера, 2000. 458 с.
 16. Рікер П. Ідеологія та утопія; пер. з англ. К. : Дух і Літера, 2005. 386 с.
 17. Саїд Е. Культура й імперіалізм; пер. з англ. К. Ботанова, Т. Цимбал, Н. Гхазалі, Т. Марценюк. К. : Критика, 2007. 608 с.
 18. Саїд Е. Орієнталізм; пер. з англ. В. Шовкун. К. : Вид-во Соломії Павличко«Основи», 2001.
 19. Тайлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання»; пер. з англ. К. : Альтерпрес, 2004.
 20. Тейлор Ч. Етика автентичності. К. : Дух і літера, 2002. 128 с.
 21. Титар О.В. Глобалізація і українські культурні ідентичності: глобальний диктат візуального // Гуманітарний часопис: Зб. наук. праць. Х. : ХАІ, 2012. № 3. С. 64–70.
 22. Титар О.В. Глобалізація та українські культурні ідентичності: поліцентризм, тотальність, холістичність // Вісник НУ імені В. Н. Каразіна. Сер. : Теорія культури і філософія науки. – Х., 2013. № 1029 II. С. 252–257.

Допоміжна література

23. Міжнародні організації : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 344 с.
24. Ровенчак І. І. Міжнародні політичні, військові та економічні організації : навч.- метод. посіб. / І. І. Ровенчак, Л. І. Котик. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. – 142 с.
25. Румик І. І. Продовольча безпека держави: питання теорії, методології, практики: монографія / І. І. Румик. – К. : КРОК, 2020. – 420 с.
26. Бебік В. М. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навч. посіб. / В. М. Бебік, С. О. Шергін, Л. О. Дегтерьова. – К. : Університет «Україна», 2006. – 208 с.
27. Мельник Л. Г. Сучасні соціально-економічні тренди: досвід ЄС та практика України у світлі промислових революцій : монографія / Л. Г. Мельник. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2021. – 336 с.
28. Райнерт Е. С. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними / Е. С. Райнерт. – К. : Темпора, 2016. – 444 с.
29. Сталий розвиток суспільства: навч. посіб. / кер. авт. кол., наук. ред. А. П. Садовенко. – 2-ге вид. – К., 2011. – 392 с.
30. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах: монографія / В. М. Бебік, С. І. Даниленко, В. В. Копійка та ін. – К. : Вадекс, 2019. – 442 с.
31. Chirico J. Global Problems, Global Solutions: Prospects for a Better World / J. Chirico. – Thousand Oaks : SAGE, 2018. – 648 p.
32. Globalization as Evolutionary Process: Modeling Global Change (Rethinking Globalizations) / G. Modelski, T. Devezas, W. Thompson (eds.). – London : Routledge, 2008. – 464 p.

11. Інформаційні ресурси

1. Українці, діаспора і державний лобізм // Інтернет видання українців Америки «Нова Хвиля». [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://newwave4.org/merediany/125-ukrayinci-diaspora-i-derzhavnijj-lobizm.html>.

2. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/documents/3718/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
3. Food and Agriculture Organization (FAO). URL : <https://www.fao.org/home/home/en>
4. Institute for the Study of War (ISW). URL : <https://www.understandingwar.org/>
5. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). URL : <https://en.unesco.org/>
6. World Health Organization (WHO). URL: <https://www.who.int/home>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної та заочної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Глобальні проблеми сучасності»